

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Mfv.V.10.054/2025/6.

A tanács tagjai: Dr. Suba Ildikó a tanács elnöke

Dr. Tánczos Rita előadó bíró

Dr. Csesznok Judit Anna bíró

Dr. Puskás Péter bíró

Dr. Varga Edit bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Horváth János Sándor ügyvéd

(felperes képviselőjének címe)

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

alperes képviselőjének neve

(alperes képviselőjének címe)

A per tárgya: végkielégítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla

Mf.I.30.003/2025/4.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Kaposvári Törvényszék

22.M.70.071/2024/7/II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen a felperesnek 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá a Magyar Államnak az esedékesség napjáig – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 119.100 (száztizenkilencezer-egyszáz) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2002. augusztus 23-tól állt munkaviszonyban az alperessel. A munkáltató 2024. január 30-án közölt felmondásával átszervezésre hivatkozva megszüntette a felperes munkaviszonyát. A felmondásban 5 havi távolléti díjnak megfelelő összegű végkielégítés jogosultságot állapított meg a felperes részére. A felmondási idő utolsó napja 2024. április 29. volt, a felperes munkaviszonya ezen a napon szűnt meg.

[2] A felperes 2024. március 23-án töltötte be a 60. életévét, amelyre tekintettel kérte, hogy további 3 havi távolléti díjnak megfelelő összeggel emelje meg a munkáltató végkielégítése összegét, mivel a munkaviszonya a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző 5 éven belül szűnt meg. Az alperes e kérelmet nem teljesítette.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[3] A fizetési meghagyással szembeni ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes 1.191.000 forint végkielégítés és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a perköltség viselése mellett. Érvelése szerint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 77. § (1) bekezdése és (4) bekezdés c) pontja, továbbá az ezzel azonos tartalmú kollektív szerződés alapján e plusz juttatás megillette őt.

[4] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségeiben való marasztalását kérte, összecszerúságában azonban nem vitatta a kereseti kérelmet. Álláspontja szerint az Mt. végkielégítés fizetésére vonatkozó 77. §-át egységesen kell értelmezni, amelyből következően az emelt összegű végkielégítésre való jogosultság feltételének, azaz a 60. életév betöltésének a felmondás közzlése és nem a munkaviszony megszűnése napján kell fennállnia. Ennek alátámasztására eseti döntésekre hivatkozott, továbbá az Mt. 65. § (4) bekezdése szerinti analógiát állította.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[5] Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalta az alperest. Az Mt. 77. § (1)-(4) bekezdésének nyelvtani értelmezése alapján kifejtette, hogy felmondás esetén a munkaviszony a felmondási idő végén szűnik meg és az emelt összegű végkielégítésre való jogosultság feltételeként ez az időpont az irányadó. Hivatkozott továbbá az Alkotmánybíróság 68/2006. (XII. 6.) AB határozatában foglaltakra, továbbá az Mt. 77. § (5) bekezdésére. Megállapítása szerint az emelt összegű végkielégítés célja az, hogy a nyugdíjazást megelőző 5 éven belül megszűnő munkaviszony esetén a munkavállalót érintő kettős hátrányt kiküszöbölje. Az alperes által hivatkozott kúriai döntést nem tekintette irányadónak annak eltérő tényállása miatt. Utalt arra, hogy a végkielégítés kifizetésének esedékessége a munkaviszony megszűnéséhez kapcsolódik és a felmondási idő alatt bekövetkező események – például az azonnali hatályú felmondásra okot adó körülmény – a végkielégítésre való jogosultságot is megszüntetik.

[6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az alperes ellenkérelem-változtatását elutasította, az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kötelezte az alperest a perköltség és a fellebbezési illeték viselésére. Megállapította, hogy a jogvita eldöntése szempontjából az Mt. 77. §-a valamennyi bekezdését együtt kellett vizsgálni. A végkielégítésre való jogosultság feltétele szempontjából a felmondás közlésének, az emelt összegű juttatásra való jogosultság szempontjából a munkaviszony megszűnésének, míg a végkielégítésre való jogosultságot kizáró feltételek vonatkozásában a felmondás közlésének van jelentősége az Mt. szerint. A nyelvtani értelmezés alapján megállapította, hogy az Mt. 77. § (4) bekezdés c) pontja alapján az emelt összegű végkielégítés folyósításának feltétele a munkaviszony megszűnésének időpontjához kapcsolódik. Utalt a Kúria Mfv.I.10.308/2017/9. számú döntésére, amely álláspontja szerint szintén a határozatában kifejtetteket támasztja alá.

A felülvizsgálati kérelem, felülvizsgálati ellenkérelem

[7] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte, hogy a Kúria azt helyezze hatályon kívül, hozzon a jogszabályoknak megfelelő új határozatot és marasztalja a felperest a perköltségben. Érvelése szerint a jogerős ítélet sérti az Mt. 77. § (4) bekezdését, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel álláspontja szerint nem történt meg a perben jelentős tények összességében történő értékelése.

[8] Állította, hogy az Mt. 77. §-a egységben, összefüggésben értelmezendő, mivel a jogosultsági feltételek megállapítása minden esetben előfeltétele az összegszerűségről való döntésnek. A felülvizsgálati kérelem szerint az emelt összegű végkielégítés nem önálló jogintézmény, végkielégítésnek minősül, a jogalap megállapítása tekintetében az „alap végkielégítés” sorsát osztja. Álláspontja szerint a végkielégítés mértéke megállapítása szempontjából a felmondás közlésének időpontja veendő figyelembe.

[9] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az Mfv.I.10.308/2017/9. számú kúriai döntésben foglaltakat, amely szerint a felperesi igényhez hasonló esetben a bíróság elutasította a keresetet. A hivatkozott perben a bíróság azt állapította meg, hogy a védelmi szabályok érvényesülését a felmondás időpontjában kell vizsgálni, így nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felmentési idő alatt miként változott a felperes életkora. Álláspontja szerint ugyanezt az elvet kell alkalmazni a végkielégítésre való jogosultság vonatkozásában is.

[10] Sérelmezte, hogy a másodfokú ítélet figyelmen kívül hagyta az Mt. 80. § (2) bekezdésében foglaltakat is, amelynek az értelmezése elengedhetetlen lett volna a kereseti kérelem megítélésénél. Eszerint legkésőbb az utolsó munkában töltött naptól számított 5. munkanapon a munkavállaló számára ki kell fizetni a munkabérét, egyéb járandóságát, így a végkielégítés kifizetésének esedékességére is ez a szabály vonatkozik. A másodfokú bíróság meg nem engedett ellenkérelem-változtatásnak minősítette az Mt. 80. § (2) bekezdésére történő hivatkozását és ezt elutasította. Az alperes szerint e hivatkozása nem volt

ellenkérelem-változtatás, mert az ellenkérelmet közvetlenül megalapozó releváns és elsődleges anyagi jogi rendelkezésekre hivatkozások változatlanok maradtak, keresetváltogatásnak csak a releváns, elsődleges tények vonatkozásában történő újabb előadás minősülne. Azt állította, hogy a bíróságnak alperesi hivatkozás nélkül is figyelembe kell vennie az álláspontja kialakításánál a jogszabályi rendelkezést is.

[11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn és marasztalja az alperest a perköltségben. Érvelése szerint az Mt. 77. § (1) és (4) bekezdése két különböző dologról rendelkezik; az (1) bekezdés a végkielégítésre való jogosultságra, a (4) bekezdés pedig a végkielégítés mértékére vonatkozik. Állította, hogy a Kúria Mfv.I.10.308/2017/9. számú döntése analógiaként nem alkalmazható, eltérő az emelt összegű végkielégítésre való jogosultság feltétele, illetve a felmondási védelemre vonatkozó Mt. rendelkezés. A hivatkozott ítélet a felmondás jogellenességét vizsgálta, a Kúria e körben vizsgálta felül a jogerős döntést. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, azokból jogszerű következtetéseket vont le.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.

[13] A felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslat, amelynek tárgya a Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a jogerős érdemi határozatnak a Pp. 423. § (1) bekezdése szerinti korlátok közötti felülbírálata. Ennek megfelelően a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem (és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem) keretei között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálhatja felül.

[14] A Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell – többek között – a jogszabálysértés pontos megnevezését, a jogszabályhely pontos megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát, vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. Az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. számú PJE határozat szerint a Pp. alkalmazási körében is megfelelően irányadó a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja és arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi (Pfv.I.20.703/2023/11., Mfv.IV.10.006/2025/9.) . A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a hatályosan előterjesztett

felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályok és precedenshatározat tekintetében vizsgálta és ítélte meg a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve eltérő voltát.

[15] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében sérelmezte, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel a bíróság nem összességében értékelte a jelentős tényeket, az ezzel kapcsolatos álláspontját tartalmilag azonban nem fejtette ki, így azt a Kúria az előzőekben hivatkozottaknak megfelelően érdemben nem vizsgálta.

[16] A perben a bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalniuk, hogy az Mt. 77. § (4) bekezdésében rögzített emelt összegű végkielégítésre való jogosultság szempontjából a munkaviszonyt megszüntető felmondás közlésének vagy a munkaviszony megszűnésének időpontja az irányadó-e.

[17] Az Mt. 77. §-a állapítja meg, hogy a munkavállaló a munkaviszonya megszűnése vagy megszüntetése esetén milyen esetben jogosult végkielégítésre. Az Mt. 77. § (2) bekezdése szerint a munkaviszony felmondással való megszüntetése esetén e jogosultság feltétele az, hogy a felmondás közlésének időpontjában a munkavállaló munkaviszonya az adott munkáltatónál a (3) bekezdésben meghatározott időtartamban fennálljon. Az Mt. 77. § (4) bekezdése arról rendelkezik: emelt összegű végkielégítést kell fizetni annak a munkavállalónak, akinek a munkaviszonya a munkavállalóra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző 5 éven belül szűnik meg. Az Mt. 77. § (5) bekezdése szerint nem jár végkielégítés annak a munkavállalónak, aki a felmondás közlése időpontjában nyugdíjasnak minősült.

[18] A fenti jogszabályi rendelkezések nyelvtani értelmezése alapján helytállóan jutott arra a következtetésre a másodfokú bíróság, hogy míg az Mt. 77. § (3) bekezdésében rögzített mértékű végkielégítésre való jogosultság feltételei a felmondás közlésének időpontjához kapcsolódnak, addig az Mt. 77. § (4) bekezdésében szabályozott emelt összegű végkielégítésre való jogosultság feltétele ettől eltér, azt a jogviszony megszűnésének időpontjához kapcsolta a jogalkotó. Amennyiben egységesen, valamennyi feltétel vonatkozásában a felmondás közlésének időpontját tekintette volna irányadónak, úgy az Mt. 77. § (4) bekezdésében nem jelölt volna meg ettől kifejezetten eltérő jogosultsági időpontot. Ezt az értelmezést támasztja alá az a körülmény is, hogy az Mt. 77. § (5) bekezdés a) pontja a (2) bekezdésben rögzítettekkel azonos módon a felmondás közlésének időpontjához kapcsolja a végkielégítésből való kizártság esetét. Ennek megfelelően megállapítható, hogy az Mt. eltérő feltételeket határozott meg az általános végkielégítésre való jogosultság és az emelt összegű végkielégítésre vonatkozó jogosultság feltételei körében.

[19] Ez az értelmezés felel meg az Alaptörvény 28. cikkének is, ugyanis a jogalkotó az Mt. 77. § (4) bekezdése megalkotásával egy olyan munkavállalói réteget akart kiemelt védelemben részesíteni a munkaviszony megszűnésekor, amely az életkora folytán kiszolgáltatottabb helyzetben jelenik meg a munkaerőpiacon.

[20] A felperes a felmondás közlése időpontjában végkielégítésre vált jogosulttá, amely körülményt rögzítette a jogviszonyt megszüntető intézkedés is. A felmondási idő alatt töltötte be 60. életévét, így az Mt. 77. § (4) bekezdés c) pontja alapján jogosulttá vált az emelt

összegű végkielégítésre, mivel a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt megelőző 5 éven belül szűnt meg a jogviszonya.

[21] Alaptalanul állította az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy ennek ellentmond az Mt. 80. § (2) bekezdésében rögzített azon rendelkezés, hogy a munkaviszony felmondással történő megszüntetésekor legkésőbb az utolsó munkában töltött naptól számított 5. munkanapon ki kell fizetni a munkavállaló számára a munkabérét, illetve egyéb járandóságait. E rendelkezés a felmondás közlésekor a munkavállalót megillető juttatásokra vonatkozik, de nem zárja ki azt, hogy az utóbb esedékessé váló juttatásokat a munkavállaló számára akár a jogviszony megszűnése után fizesse meg a munkáltató.

[22] Megalapozatlanul állította az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt is, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltért az Mfv.I.10.308/2017/9. számú kúriai határozatban kifejtettektől. A Pp. 406. § (1) bekezdése és 413. § (1) bekezdés c) pontja szerint a felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi eleme a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén a Kúria közzétett határozatának és annak azon részének a megjelölése, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér. Ezt figyelembe véve a megjelölt határozatok csak abban az esetben vethetők össze a támadott jogerős ítélettel, ha az azokban felmerülő jogkérdés azonos, és az azok megítélése alapjául szolgáló releváns tényállás is csak lényegtelen elemekben különbözik.

[23] Az alperes által hivatkozott határozat jelen ügytől eltérő tényállás mellett született, abban a Kúria a felmondás jogszerűségét vizsgálta a felmondási védelem alkalmazása szempontjából. Az Mt. 65. § (4) bekezdése feltételeinek vizsgálata körében kifejtett álláspont analógiaként nem alkalmazható az Mt. 77. § (4) bekezdésének értelmezése során. A hivatkozott ügyben a Kúria az emelt összegű végkielégítésre való jogosultság körülményeit nem vizsgálta, arra utalt a határozata [46] bekezdésében, hogy az ügyben analógiaként sem alkalmazható az Mt. 77. § (4) bekezdése.

[24] Mindezek alapján megállapítható, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati érvelésben megjelölt jogszabályhelyeket és a precedenshatározatot nem sértette, így azt a Kúria a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[25] Az alperes a pervesztességére tekintettel köteles a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján viselni a felperes jogi képviseletével, a felülvizsgálati eljárásban felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

[26] Mivel a per tárgyi költségfeljegyzéses volt, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 101. § (1) bekezdése, illetve a Pp. 102. § (1) bekezdésére figyelemmel köteles megfizetni az alperes.

[27] A Kúria tájékoztatja az alperest, hogy a terhére megállapított meg nem fizetett illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie és a megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie: a Kúria

megnevezését, a Kúria jelen határozatának számát, és a fizetésre kötelezett alperes adóazonosító számát.

[28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja kizárja.

A határozat elvi tartalma

Az Mt. 77. § (4) bekezdésében rögzített emelt összegű végkielégítésre való jogosultság szempontjából a munkaviszony megszűnésének az időpontja az irányadó.

Záró rész

Budapest, 2025. október 1.

Dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke az aláírásban
akadályoztatott dr. Tánczos Rita előadó bíró helyett, dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró, dr.
Puskás Péter s.k. bíró, dr. Varga Edit s.k. bíró